

WSTĘP

Czwarta rewolucja przemysłowa stała się impulsem do wprowadzenia i upowszechnienia technologii cyfrowej nie tylko w przemyśle, ale także w wielu sektorach gospodarki, potęgując rozwój gospodarki 4.0, zwanej inaczej nową gospodarką (*new economy*). Osiągnięcia technologiczne i informatyczne gospodarki 4.0 stały się motywacją do wprowadzania na rynku finansowym nowych produktów i usług finansowych oferowanych w świecie cyfrowym i odpowiadających na potrzeby zmieniającego się rynku finansowego. W ten sposób narodziły się innowacje finansowe w gospodarce 4.0. Z jednej strony dają one duże możliwości rozwoju, z drugiej są nowym wyzwaniem, z którym muszą się zmierzyć zarówno instytucje nadzorujące i organizujące ten rynek, jak i jego uczestnicy.

Celem przedkładanej monografii jest przedstawienie i ocena innowacji finansowych powstałych dzięki osiągnięciom gospodarki 4.0, której dynamiczny rozwój stał się istotnym elementem obecnych czasów. Książka składa się z dziesięciu rozdziałów, których autorzy, pracownicy Instytutu Finansów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu, poszukują odpowiedzi na pytanie o to, w którym kierunku podąża współczesny rynek finansowy działający w środowisku nowoczesnych technologii. Odpowiedź tę chcą znaleźć dzięki scharakteryzowaniu i analizie mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń rozwoju różnych innowacji finansowych przedstawionych w najnowszej literaturze przedmiotu. W związku z tym autorzy starali się zachować ich spójną strukturę – każdy z rozdziałów rozpoczyna się wstępem, następnie przedstawia definicję i mechanizm funkcjonowania danej innowacji, dalej jej analizę SWOT, a na końcu dorobek literatury na ten temat oraz podsumowanie, w którym nakreślono jej potencjał rozwoju.

W rozdziale pierwszym przedstawiono technologię blockchain, która sama w sobie nie jest innowacją finansową, stanowi bowiem narzędzie IT, jednak została zaaplikowana jako fundament wielu innowacyjnych rozwiązań w dziedzinie finansów. Przede wszystkim blockchain pozwala na obrót kryptowalutami, które rozważano jako element systemu pieniężnego w rozdziale drugim i jako element systemu podatkowego w rozdziale trzecim. Blockchain umożliwia też oferowanie cyfrowych tokenów, instrumentów finansowych w wirtualnym świecie, za pośrednictwem tzw. *initial coin offering* (ICO) – oferty tokenów, która została zaprezentowana w rozdziale czwartym. W kolejnym, piątym rozdziale pozostano w obszarze pozyskiwania kapitału, tym razem jednak za pomocą platform cyfrowych i przy udziale „tłumu” kapitalistów, którzy za udział w danym projekcie crowdfundingowym otrzymują nagrody. W rozdziale szóstym zaprezentowano

nowy model bankowości, czyli banki internetowe, zwane też cyfrowymi, które są nowymi instytucjami finansowymi wykorzystującymi najbardziej zaawansowane technologie do obsługi osób indywidualnych. Osobom tym służy też aplikacja fin-techowa wspomagająca zarządzanie ich budżetem finansowym, tj. aplikacja PFM zaprezentowana w rozdziale siódmym. W szerszym zakresie osoby indywidualne są wspierane przez tradycyjnych doradców finansowych 2.0 lub robodoradców porównywanych w rozdziale ósmym. Ci ostatni wykorzystują algorytmy uczenia maszynowego do budowania i oceny efektywności portfeli inwestycyjnych, które są przedmiotem rozdziału dziewiątego. Wreszcie w ostatnim rozdziale ukazano innowacyjną stronę badania sprawozdań finansowych. Audyt finansowy jest niezbędny do prawidłowego funkcjonowania rynku finansowego i jakiegokolwiek instytucji na nim działającej. Stąd i praca audytorów nie mogła się obyć bez wprowadzenia nowoczesnych technologii.

Monografia jest skierowana do osób zainteresowanych problematyką gospodarki 4.0, zwłaszcza o profilu ekonomicznym i prawnym, podejmujących różnego rodzaju aktywności związane ze współczesnymi finansami. Mamy nadzieję, że przedstawione przez nas treści pozwolą Czytelnikowi rozwinąć horyzonty i staną się inspiracją do kolejnych żywych dyskusji na temat zmieniającego się świata finansów i przyszłości gospodarki światowej zarówno o numerze 4.0, jak i o numerach następnych.

Katarzyna Perez